ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **X. N. T.,** zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2021, č. j. 13 A 77/2020-32,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 26. 9. 2020, č. j. KRPA-150328-45/ČJ-2020-000022-SV, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 2 let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Na základě odvolání žalobce žalovaná rozhodnutím ze dne 9. 12. 2020, č. j. CPR-35424-3/ČJ-2020-930310-V237, rozhodnutí o správním vyhoštění změnila následovně: „*Část výroku ve znění: ‚Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky …' se mění a nově zní: ‚Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie …' Část výroku ve znění: ‚… se stanovuje doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.' se mění a nově zní: ‚… se stanovuje doba k vycestování z území členských států*

Evropské unie – do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí“. Ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž především namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu věci při hodnocení přiměřenosti rozhodnutí o uložení správního vyhoštění z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho dvou nezletilých dcer T. B. A. T. (nar. X; žalobce ovšem není uveden na rodném listu nezletilé jako její otec, jeho otcovství má vyplývat ze společného čestného prohlášení žalobce a matky nezletilé) a B. V. T. (nar. X; žalobce je jako otec uveden na rodném listu nezletilé), obě státní příslušnice Vietnamu, s nimiž žalobce dle svého tvrzení žije ve společné domácnosti, pečuje o ně a obě dcery jsou na něm v mnoha ohledech závislé.

[4] Městský soud podanou žalobu rozsudkem ze dne 16. 2. 2021, č. j. 13 A 77/2020-32, zamítl. Městský soud předně zdůraznil, že pouhý výčet zákonných ustanovení, která měla žalovaná porušit, nelze považovat za žalobní body. Dále městský soud konstatoval, že správní orgány zjistily skutkový stav věci dostatečně, neboť v řízení před správním orgánem I. stupně byl proveden výslech žalobce, jeho bývalé přítelkyně a matky jeho dětí paní T. O. T. (nar. X), státní příslušnice Vietnamu, a také paní M. K. (nar. X), české státní občanky, která rovněž měla být dříve žalobcovou partnerkou. Dále správní orgán I. stupně provedl lustraci žalobce v dostupných informačních systémech, vyžádal si závazné stanovisko Ministerstva vnitra o možnosti vycestování žalobce, stanovisko Probační a mediační služby ČR a v místě pobytu žalobce byla provedena pobytová kontrola. Správní orgány přihlédly k rodinným poměrům žalobce, jeho pobytové historii, zdravotnímu stavu, vazbám k České republice i k Vietnamu. Žalobce se při provedeném výslechu rozhodl na většinu otázek správního orgánu I. stupně neodpovídat, a proto správní orgán I. stupně vycházel především z informací, které při výslechu uvedly obě svědkyně, a z výsledku pobytové kontroly.

[5] Městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, publ. pod č. 4034/2020 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), ve kterém se dle něj Nejvyšší správní soud zabýval obdobnou situací, jako je nyní posuzovaná věc. Městský soud konstatoval, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Děčíně ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. 3 T 92/2012, a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 5. 2016, č. j. 7 To 113/2016-231, odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1 a 2 písm. c) trestního zákoníku k trestu propadnutí věci a k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu 36 měsíců, přičemž z výkonu trestu odnětí svobody byl žalobce podmíněně propuštěn se zkušební dobou do 22. 3. 2022. Dle městského soudu je ze sdělení probační a mediační služby zřejmé, že jí žalobce neposkytuje dostatečnou součinnost při výkonu dohledu, a žalobce především nerespektoval jemu udělené výjezdní příkazy, čímž projevil svou neochotu respektovat právní předpisy České republiky. Ze spisového materiálu rovněž vyplývá, že děti žalobce nejsou závislé na jeho péči, neboť žalobce byl po dobu 18 měsíců ve výkonu trestu odnětí svobody a o děti se starala jejich matka. Nejméně od března 2020 pak byly žalobcovy děti u jeho rodičů ve Vietnamu. Z výsledku pobytové kontroly v místě pobytu žalobce, kde měly žalobcovy děti podle výpovědi žalobce a jejich matky trávit většinu času od doby podmíněného propuštění

žalobce dne 23. 2. 2018, vyplynulo, že bydliště nebylo uzpůsobeno pro pobyt dvou malých dětí, stejně tak nikdo z nájemníků ani provozovatel obchodu s potravinami v domě, kteří byli podle fotografií schopni identifikovat žalobce, nepotvrdili, že by spolu s ním v daném bytě bydlely také dvě malé děti. Městský soud tak toto tvrzení považoval za účelové a konstatoval, že i přesto, že jsou obě nezletilé děti již školního věku, nikdy v ČR nenavštěvovaly mateřskou ani základní školu a neumí česky. Žádost o prodloužení jejich pobytového oprávnění byla podána pouhé dva dny před posledním dnem jejich povoleného pobytu a zejména až po rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který upozornil, že děti žalobce mají povolen dlouhodobý pobyt pouze do 1. 11. 2020. Dle městského soudu nelze působení žalobce na nezletilé vzhledem k jeho trestné činnosti považovat za pozitivní.

[6] K námitce žalobce, dle níž žalovaná nezjišťovala důvod pobytu žalobcových dětí ve Vietnamu, městský soud konstatoval, že ze spisu je zřejmé, že děti odcestovaly z důvodu celosvětové pandemie onemocnění COVID-19, a nebyl tedy důvod podrobněji se touto otázkou zabývat. Dle městského soudu není možné po žalované požadovat, aby hodnotila budoucí vývoj pandemie a tedy možnost návratu dětí do České republiky. Jak uvedl již správní orgán I. stupně, lety z Vietnamu jsou v omezené míře zachovány, je tak zřejmé, že děti žalobce zůstávají ve Vietnamu dobrovolně. Městský soud dále zdůraznil, že žalobce sice žije v České republice velmi dlouhou dobu (od roku 2005) a má zde rodinu, zároveň však z výpovědi matky jeho dětí vyplynulo, že má též příbuzné ve Vietnamu a matka s dcerami na něm nejsou finančně závislé. Napadené rozhodnutí tak dle městského soudu nepochybně zasáhne do rodinného života žalobce a jeho dcer, nicméně určitým zásahem byl již výkon trestu odnětí svobody. Nyní bude na žalobci a jeho dcerách, zda budou nějakou dobu žít odděleně či vycestují do Vietnamu společně.

[7] Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-35, nepovažoval městský soud za přiléhavý na nyní posuzovanou věc, neboť v nynějším případě došlo oproti předchozímu správnímu řízení o správním vyhoštění žalobce ke zcela zásadním změnám skutkového stavu věci. Dle městského soudu bylo prokázáno, že se žalobce o své dcery staral pouze po dobu přibližně dvou let (od doby jeho podmíněného propuštění do vycestování dětí za prarodiči do Vietnamu). Správní orgán I. stupně tedy žalobci v předcházejícím řízení uložil pouze povinnost vycestovat z území ČR podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V době rozhodování správních orgánů o nyní posuzované věci však bylo dle městského soudu již postaveno na jisto, že se žalobce o děti nestará, nedodržuje podmínky dohledu a po dobu již téměř 3 let nedisponuje legálním zdrojem příjmů, což městský soud považoval za rizikové u osoby s drogovou minulostí. Za zarážející pak pokládal městský soud rovněž sdělení žalobce při pobytové kontrole provedené dne 15. 6. 2020, že „*děti jsou již přes půl roku ve Vietnamu a taktéž nové informace o dětech nemá*“.

[8] Městský soud uzavřel, že se správní orgány dostatečně a přezkoumatelným způsobem vypořádaly s přiměřeností dopadů rozhodnutí o uložení správního vyhoštění ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Městský soud připomněl, že žalobce od roku 2018 pobýval na území ČR bez platného pobytového oprávnění a v době platnosti výjezdních příkazů nevycestoval, čímž se dopustil protiprávního jednání. Po dobu nepřítomnosti žalobce v ČR bude moci péči o nezletilé na území ČR zajistit jejich matka, která se o ně musela taktéž sama starat v době, kdy byl žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody.

Kontakt s žalobcem mohou děti udržovat prostřednictvím telefonu či sociálních sítí, případně mohou s žalobcem pobývat ve Vietnamu, kde se dcery žalobce nacházejí nejméně od března 2020 u žalobcových rodičů. Tvrzený vztah žalobce s bývalou partnerkou M. K. a její dcerou, nezletilou E. K. (nar. X), paní K. vyvrátila, neboť při svém výslechu uvedla, že její dcera již nemá s žalobcem hlubší vztah. Vycestování žalobce mu nebude bránit nadále finančně podporovat paní K. či její dceru. Dle městského soudu k určitému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce dojde, nicméně tento zásah nelze považovat za nepřiměřený, přičemž podmínky pro pouhé uložení povinnosti opustit území ČR podle § 50a zákona o pobytu cizinců nebyly v daném případě splněny.

II.
Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[9] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, v níž odkazuje na kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Stěžovatel předně namítá, že rozsudek městského soudu považuje za nezákonný a nepřezkoumatelný, neboť správní orgány nezjistily skutkový stav věci v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu a v této souvislosti porušily také § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Správní orgány dle stěžovatele nepřihlédly k okolnostem dané věci, které byly povinny zjistit s ohledem na skutečnost, že se jedná o řízení vedené z moci úřední, v němž má být stěžovateli uložena povinnost. Dle stěžovatele se městský soud řádně nevypořádal s otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele, jeho „*manželky*“ a nezletilých dětí.

[11] V napadeném rozsudku dle stěžovatele absentuje vypořádání toho, že stěžovatel se ke správnímu orgánu I. stupně dostavil dobrovolně a ihned po zamítnutí odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území, které nabylo právní moci pouze 8 dní před tím, než se stěžovatel dostavil k cizinecké policii. Je třeba zohlednit, že stěžovateli byla určena čtyřicetidenní lhůta k vycestování z ČR. Je sice pravdou, že dle tehdejšího znění zákona o pobytu cizinců nemělo odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území odkladný účinek, avšak správní orgány i městský soud měly zohlednit to, že následná novela zákona o pobytu cizinců odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území zavedla, a to by mělo být vztaženo i na řízení zahájené před účinností této novely, neboť to bylo pro stěžovatele výhodnější. Stěžovatel tedy nesetrval na území ČR nelegálně ani bezdůvodně. Stěžovatel chtěl pouze vyčkat na rozhodnutí o odvolání, na což měl právo, neboť jinak by odvolání popíralo svůj smysl. Za situace, kdy zde stěžovatel má celou rodinu a především dvě nezletilé děti, o které se stará, ač jsou z důvodu pandemické situace „*uvězněny*“ ve Vietnamu, je absurdní, aby správní orgány stěžovatele nutily do doby rozhodnutí o odvolání vycestovat.

[12] Stěžovatel namítá, že městský soud bagatelizoval jeho rodinné vazby v ČR, neboť zdůraznil pouze okolnosti svědčící v jeho neprospěch. Stěžovatel opětovně poukázal na rozsudek ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-35, ve kterém Nejvyšší správní soud podle stěžovatele konstatoval, že pokud již jednou správní orgán shledal důvody pro zastavení řízení o správním vyhoštění z důvodu nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného

života cizince, pak plynutím času tyto vazby vedoucí k zastavení řízení ještě zesílily a rozhodnutí o správním vyhoštění tudíž není možné vydat. Městský soud sice vytkl stěžovateli, že 3 roky nedisponuje legálním zdrojem příjmů, avšak pominul, že stěžovatel nemůže podnikat ani být zaměstnán. Za zásadní změnu v rodinných poměrech nelze považovat skutečnost, že nezletilé dcery jsou „*uvězněné*“ v domovském státu, když jsou z důvodu pandemické situace zcela přerušeny lety do Vietnamu a nezletilé dcery není možné „*posadit na letadlo ve Vietnamu*“ směrem do Prahy. Již od března 2020 Vietnam uzavřel hranice a repatriační lety, které do Vietnamu směřovaly, byly určeny pouze pro „*staré a nemocné lidi*“. Stěžovateli nelze klást k tíži, že o prodloužení pobytových oprávnění nezletilých dětí požádal až dva dny před koncem jejich platnosti. Dle stěžovatele městský soud pochybil, když místo toho, aby vzal v potaz, že z výslechu jeho „*manželky*“ vyplynula nezbytnost pobytu stěžovatele na území ČR z důvodu péče o nezletilé dcery, výslech zpochybnil, a to pouze na základě výsledku pobytové kontroly, která má nižší důkazní sílu. Stěžovatel uzavřel, že má na území ČR „*manželku*“ a dvě nezletilé děti s „*povolením k trvalému pobytu*“, o které se řádně stará a uložení správního vyhoštění stěžovateli by mělo dopad do jejich života.

[13] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil také rozhodnutí správních orgánů a věc jim vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze konstatovala, že rozsudek městského soudu považuje za správný.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Převážně obecně formulovanou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, podle níž se městský soud nedostatečně zabýval otázkou přiměřenosti rozhodnutí žalované, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Napadený rozsudek městského soudu je srozumitelný a opřený o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Městský soud žalobní body, včetně namítané nepřiměřenosti rozhodnutí žalované, vypořádal, své závěry odůvodnil a relevantně argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů, nelze tak jeho rozsudek považovat za nepřezkoumatelný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2021, č. j. 5 Azs 388/2020-45).

[18] Co se týče námitky, dle níž se městský soud nezabýval tím, že se stěžovatel ke správnímu orgánu I. stupně dostavil dobrovolně a ihned poté, co bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území, je třeba konstatovat, že stěžovatel tuto námitku v podané žalobě (ani později ve lhůtě pro její případné doplnění) neuplatnil. Městský soud proto nijak nepochybil, pokud se touto skutečností nezabýval.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že nesetrval na území ČR nelegálně ani bezdůvodně, přičemž dle něj správní orgány i městský soud měly zohlednit, že novela zákona o pobytu cizinců zavedla odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území. Předmětem přezkoumání Nejvyššího správního soudu v řízení o kasační stížnosti je však primárně kasační stížností napadené rozhodnutí krajského (městského) soudu, nikoliv žalobou napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Stěžovatel uvedené námitky neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl, tyto námitky tak je třeba ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. považovat za nepřípustné. Svou snahu legalizovat si v ČR pobyt stěžovatel v závěru žaloby pouze letmo zmínil v rámci své argumentace o nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska dopadů do jeho soukromého a rodinného života, přičemž, jak již bylo konstatováno, s touto námitkou se městský soud dostatečně a přezkoumatelně vypořádal.

[20] Dále je třeba zdůraznit, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční a Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti. Stěžovatel vymezuje rozsah přezkumu napadeného rozsudku a musí v kasační stížnosti předestřít polemiku se závěry krajského (městského) soudu. Nejvyšší správní soud při přezkumu nemůže tuto roli převzít, jeho úkolem není nahrazovat činnost krajského (městského) soudu a opětovně přezkoumávat napadené rozhodnutí správního orgánu, jako kdyby rozhodnutí krajského (městského) soudu neexistovalo. Z tohoto důvodu platí, že obsah a kvalita kasační stížnosti předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Povinností stěžovatele je sdělit, z jakých důvodů závěry krajského (městského) soudu považuje za nezákonné, nikoliv pouze vyjádřit obecný nesouhlas s rozhodnutím napadeným kasační stížností (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2021, č. j. 5 Azs 271/2019-30).

[21] Vzhledem k tomu, že stěžovatel formuloval námitku vad správního řízení spočívajících v porušení § 3, § 50 odst. 3 a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu natolik obecně, že nespecifikoval, jaké konkrétní skutečnosti podstatné pro řízení nebyly zjištěny, ač zjištěny být měly, ani ke kterým konkrétním okolnostem případu nebylo přihlédnuto, mohl Nejvyšší správní soud tuto námitku posoudit rovněž pouze v obecné rovině. Dospěl přitom k závěru, že skutkový stav byl správními orgány zjištěn dostatečně, jak bude ještě dále rozvedeno ve vztahu ke konkrétní stížní námitce týkající se přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele, jeho partnerky a dětí. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné okolnosti, které by v řízení nebyly zohledněny, ač zohledněny být měly, nelze tak říci, že by správní orgány či městský soud nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele (viz rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2021, č. j. 5 Azs 115/2019-30).

[22] Námitka, podle níž se městský soud, potažmo správní orgány, řádně nevypořádaly s tím, zda správní vyhoštění stěžovatele představuje nepřiměřený zásah ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců jak do jeho soukromého nebo rodinného

života, tak i do soukromého a rodinného života jeho dvou nezletilých dcer a partnerky, není důvodná.

[23] Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťovaného cizince se již Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015-35, konstatoval: „*Za překážku správního vyhoštění je třeba považovat pouze zásah nepřiměřený, přičemž přiměřenost je třeba posuzovat na základě kritérií stanovených zákonem a vyplývajících rovněž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, Üner proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45). Je tedy v prvé řadě na správních orgánech, aby při svém rozhodování usilovaly o nalezení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy stěžovatele a zájmy společnosti.*“

[24] Zásadním faktorem, který bylo třeba v této věci posoudit, je vztah mezi stěžovatelem a jeho nezletilými dcerami T. B. A. T. a B. V. T. Je ovšem třeba opět připomenout, že stěžovatel je zapsán jako otec pouze do rodného listu nezletilé B. V. T., přičemž ve vztahu k nezletilé T. B. A. T. doložil stěžovatel pouze čestné prohlášení, ve kterém společně s matkou nezletilé, T. O. T., prohlásili, že jsou biologickými rodiči jmenované nezletilé. Nicméně je pravdou, že i když stěžovatel není otcem nezletilé T. B. A. T. z právního hlediska, a bez ohledu na otázku biologického otcovství, pokud by mezi stěžovatelem a nezletilou existoval faktický vztah otce a dcery, včetně příslušné citové vazby, byl by tento vztah jistě hoden rovnocenné ochrany.

[25] V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, zdůraznil, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu cizince do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba v případě, že se toto rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, z níž Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku obsáhle citoval, zohledňovat nejlepší zájem dítěte, tedy zabývat se pečlivě situací těchto nezletilých dětí, brát v úvahu jejich věk, konkrétní okolnosti jejich pobytu či míru závislosti na péči daného cizince. Nejlepší zájem dítěte nutně nemusí vždy převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem na odnětí příslušného povolení, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat mu stěžejní význam (srov. též obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40). Tím spíše tyto závěry platí pro řízení o správním vyhoštění

cizince, které je zpravidla již poslední příležitostí, kde je možné nejlepší zájem nezletilých dětí vyhošťovaného cizince zohlednit a dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi uvedenými konkurujícími zájmy (viz též již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, a tam citovaný nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19).

[26] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgány i městský soud uvedeným požadavkům dostály. Již správní orgán I. stupně vedl k dané otázce rozsáhlé dokazování a shromáždil k ní v podstatě veškeré dostupné podklady. Nevyžádal si pouze stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí, což zdůvodnil tím, že v době jeho rozhodování obě nezletilé děti pobývaly již přes půl roku ve Vietnamu. Postup správních orgánů lze akceptovat, neboť stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí by za těchto okolností pravděpodobně k dané otázce nepřineslo žádná významná zjištění a i bez něj byl skutkový stav věci zjištěn dostatečně. Správní orgán I. stupně veškeré podklady v rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele rovněž řádně vyhodnotil a vyvodil z nich správný závěr, že vzhledem k okolnostem případu nebude rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele či jeho dětí.

[27] V této souvislosti je především třeba zdůraznit to, že stěžovatel při svém výslechu dne 10. 6. 2020 pouze vypověděl, že žije v Praze se svými dvěma dcerami, které mají na území ČR od narození povolen trvalý pobyt, a stará se také o „*nevlastní dceru*“, E. K., českou státní občanku. Nic bližšího stěžovatel nesdělil, přičemž u většiny otázek správního orgánu I. stupně odmítl vypovídat. Z pobytové kontroly v místě bydliště stěžovatele na adrese D. X, P. X, provedené dne 15. 6. 2020, vyplynulo, že ostatní nájemníci v daném domě stěžovatele podle předložené fotografie poznali a uvedli, že bydlí v bytě č. X, přičemž s ním byt neobývají žádné děti a ani k němu žádné děti nedocházejí. Policejní hlídce se při pobytové kontrole podařilo stěžovatele kontaktovat, ten se následně do domu dostavil a pozval hlídku do bytu č. X. V samostatném pokoji v tomto bytě v té době bydlel stěžovatelův kamarád se svou manželkou a dítětem a v obývacím pokoji, jehož součástí je i kuchyňský kout, bydlel sám stěžovatel. Nic nenasvědčovalo tomu, že by zde se stěžovatelem sdílely společnou domácnost děti. Stěžovatel při pobytové kontrole sdělil, že měl v té době „*dvě přítelkyně*“. První z nich měla být paní M. K., jejíž dítě si stěžovatel v minulosti „*přivlastnil jako své*“, přičemž k ní jezdil na návštěvy do Varnsdorfu. Druhou jeho přítelkyní měla být paní T. O. T., o které již ovšem dlouhou dobu nic nevěděl, ani to, kde se nachází a kde bydlí. Obě nezletilé děti, které stěžovatel s touto ženou má, byly dle stěžovatele v době pobytové kontroly již přes půl roku ve Vietnamu, přičemž stěžovatel „*taktéž nové informace o dětech nemá*“.

[28] Matka nezletilých dětí, paní T. O. T., následně při svém výslechu provedeném správním orgánem I. stupně dne 18. 8. 2020 mj. konstatovala, že se stěžovatelem žila ve společné domácnosti od roku 2012, v roce XA se jim narodila dcera T. B. A. T., jejímž biologickým otcem je stěžovatel, a následně se jim v roce XB narodila dcera B. V. T. Obě dcery měly v té době na území ČR povolen dlouhodobý pobyt. Jako rodina žili společně do roku 2015, kdy byl stěžovatel odsouzen k trestu odnětí svobody. Ode dne 23. 2. 2018, kdy byl stěžovatel podmíněně propuštěn z vězení, s ním svědkyně nežije. Nezletilé děti mají se stěžovatelem dle společné domluvy ve střídavé péči, nicméně o děti se častěji stará stěžovatel, protože svědkyně musí chodit do práce. Svědkyně sdělila, že dcery jsou z důvodu pandemie onemocnění COVID-19 od ledna nebo března 2020 u stěžovatelových

rodičů ve Vietnamu, přičemž až si vyřídí letenky, vrátí se do ČR. Předtím děti žily ve společně domácnosti s otcem v Praze a budou tam žít také po svém návratu do ČR. Svědkyně dále vypověděla, že neví, jak bydlení dcer u stěžovatele vypadá, neboť tam nikdy nebyla. Když je v práci, stará se o děti stará stěžovatel, nicméně když má svědkyně volno, bere si je k sobě. Se stěžovatelem je svědkyně v kontaktu pouze přes telefon. Svědkyně rovněž uvedla, že děti nikdy nechodily a nechodí v ČR do mateřské či základní školy a česky neumí. Dle jejích slov mají děti svého otce rády a nechtějí, aby byl stěžovatel nucen z ČR vycestovat. Zároveň děti potřebují také svoji matku. Svědkyně rovněž vypověděla, že v době, kdy žila se stěžovatelem, byl v kontaktu se svou českou přítelkyní, podílel se na výchově její dcery, kterou také finančně podporoval.

[29] Dne 17. 7. 2020 byl proveden také výslech paní M. K., která sdělila, že se stěžovatelem bydleli ve společné domácnosti zhruba do pěti let věku její dcery E. K., přičemž v té době se stěžovatel finančně podílel na chodu domácnosti a pomáhal i s výchovou její dcery. V době výslechu však již byli pouze přibližně jednou za měsíc v kontaktu přes telefon, vídali se sporadicky (naposledy před půl rokem) a svědkyně nevěděla, kde se stěžovatel zdržuje. Stěžovatel není biologickým otcem nezletilé E. K., která ke stěžovateli již nemá žádný hlubší vztah, pouze když s ním M. K. telefonuje, tak se ptá, jak se stěžovatel má. Dle svědkyně není vztah nezletilé E. K. a stěžovatele nijak intenzivní. Správní spis obsahuje rovněž kopii poštovní poukázky o zaslání částky 2000 Kč E. K. ze dne 14. 1. 2020 a kopii o provedení platby ve výši 2000 Kč na školní pomůcky E. K. ze dne 17. 7. 2020.

[30] Z uvedeného je zřejmé, že skutečnosti, které z podkladů ve spisovém materiálu vyplývají, odhalují nesrovnalosti ve stěžovatelových výpovědích a ve svém souhrnu svědčí o nevěrohodnosti jeho tvrzení. Stěžovatel měl možnost přispět k objasnění skutkového stavu věci v rámci svého výslechu, nicméně sám u většiny otázek odmítl vypovídat, proto zásadní skutkové okolnosti vyplynuly především z výslechů paní T. O. T., paní M. K. a z výsledku pobytové kontroly. Stěžovatel měl následně možnost v rámci svých vyjádření ve správním řízení i v soudním řízení přispět k objasnění skutkového stavu věci, stěžovatel však zůstával ohledně okolností svého soukromého a rodinného života pouze v obecné rovině a navíc prostřednictvím svých zástupců neustále opakoval některá nepravdivá tvrzení (viz dále), která byla provedenými důkazy vyvrácena, přičemž upozornění správních orgánů i městského soudu na tyto skutečnosti jednoduše ignoroval. Jeho argumentace tím postrádá nejen hodnověrnost, ale i přesvědčivost.

[31] Stěžovatel měl dle svých slov bydlet ve společné domácnosti se svými nezletilými dcerami, o které měl pečovat především on, nikoliv jejich matka, paní T. O. T. Tu stěžovatel nepravdivě označuje jako svou manželku, ačkoli se dle obsahu spisu jedná o jeho (spíše bývalou) přítelkyni, přičemž není zřejmé, jakým způsobem spolu komunikují, resp. alespoň komunikovali před tím, než dcery na začátku roku 2020 vycestovaly do Vietnamu. Je překvapivé, že stěžovatel v rámci svého výslechu ani nenaznačil, že by dcery měly od počátku roku 2020 pobývat u jeho rodičů ve Vietnamu, což vyplynulo až z výslechu matky dětí a z jeho vyjádření v rámci pobytové kontroly. Při svém výslechu stěžovatel ve vztahu k nezletilým dětem sdělil pouze to, že s dětmi sdílí společnou domácnost. Je pravdou, že matka nezletilých v rámci svého výslechu potvrdila, že děti od doby stěžovatelova propuštění z výkonu trestu odnětí svobody až do odletu do Vietnamu bydlely s otcem ve společné domácnosti, nicméně je zarážející, že matka nezletilých dle

svých slov nevěděla, jak vypadá bydlení stěžovatele, ve kterém měly nezletilé děti pobývat, neboť tam nikdy nebyla, a že se stěžovatelem byla v kontaktu pouze přes telefon, ačkoli zároveň uvedla, že si děti ve volném čase bere k sobě. Tato část výpovědi svědkyně se Nejvyššímu správnímu soudu jeví i vzhledem k relativně nízkému věku nezletilých jako nevěrohodná. Tyto pochybnosti navíc posilují rovněž výsledky pobytové kontroly, včetně sdělení nájemníků, kteří v domě se stěžovatelem žádné děti neviděli. Sám stěžovatel při pobytové kontrole také sdělil, že se s matkou dětí již dlouhou dobu neviděl a jejich děti jsou již přes půl roku ve Vietnamu, přičemž o nich nemá nové informace, což nesvědčí o intenzivním zájmu stěžovatele o jeho děti. Vzhledem k tomu, že nezletilé dcery v té době pobývaly ve Vietnamu, nemohlo být ani samotné stěžovatelovo tvrzení, že s nimi žije ve společné domácnosti a pečuje o ně, pravdivé.

[32] Stěžovatel rovněž neustále opakuje nepravdivé tvrzení, že obě nezletilé dcery mají na území ČR povolen trvalý pobyt, ačkoli ze správního spisu vyplynulo, že měly na území ČR povolen pouze dlouhodobý pobyt, což potvrdila v rámci svého výslechu také matka nezletilých. Povolení k dlouhodobému pobytu obou nezletilých bylo dle správního spisu platné pouze do 1. 11. 2020, přičemž není zřejmé, zda jim bylo pobytové oprávnění prodlouženo. Stejně tak stěžovatel v rámci správního řízení a následně i soudních řízení nepravdivě uváděl, že obě dcery plní v ČR povinnou školní docházku a mluví plynně česky, což vyvrátila matka nezletilých při svém výslechu.

[33] Ze zjištěných skutečností vyplývá, že obě nezletilé od počátku roku 2020 pobývaly u rodičů stěžovatele Vietnamu a z tvrzení stěžovatele uplatněných v kasační stížnosti vyplývá, že tomu tak bylo i v době jejího podání a následného doplnění, přičemž není známo, zda se od té doby vůbec vrátily do České republiky. Stěžovatel o takové případné skutečnosti ani v průběhu řízení o kasační stížnosti zdejší soud neinformoval. Nelze tedy bez dalšího vycházet z toho, že vycestování dětí bylo pouze dočasné, byť ho tak stěžovatel i matka nezletilých dětí prezentovaly. Obě děti si za dobu svého pobytu v zemi původu nepochybně vytvořily vazby na tamní prostředí, zatímco jejich vztah k České republice byl zjevně poznamenán tím, že děti neuměly česky ani nenavštěvovaly v ČR mateřskou či základní školu, ačkoli pro starší dceru byla již od září 2019 (tedy před jejím odletem do Vietnamu) dle § 36 odst. 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), patrně povinná školní docházka (pokud jí nebyl povolen odklad). Delším pobytem v zemi původu vazby dětí na Českou republiku jistě postupem času dále slábly. Je rovněž zřejmé, že nezletilé dcery mají v zemi původu nezbytné rodinné zázemí, které případně může také stěžovateli a i matce dětí (o níž také není Nejvyššímu správnímu soudu známo, zda jí bylo pobytové oprávnění v ČR prodlouženo) usnadnit návrat a reintegraci do tamní společnosti. Stěžovatel v průběhu řízení nezmínil (s výjimkou zcela obecného a nepravdivého poukazu na integraci dětí do společnosti v ČR) žádné okolnosti, které by rodině bránily v případném společném životě v zemi původu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2022, č. j. 5 Azs 219/2020-37). Pokud by se matka dětí rozhodla pobývat s nezletilými dětmi v ČR (za předpokladu, že by zde měly platné pobytové oprávnění), nebyly by fakticky závislé na přítomnosti stěžovatele na území ČR, neboť náklady rodiny matka zajišťovala ze své živnosti. Co se týče citových vazeb stěžovatele k jeho dětem, stěžovatel k této otázce nic konkrétního v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení soudních neuvedl.

[34] Stěžovatel také v rámci správního i následných soudních řízení opakovaně uváděl, že v ČR žije jeho „*bývalá manželka*“ M. K., česká státní občanka, se kterou společně pečuje o nezletilou E. K. Z výpisu z evidence cizinců však vyplývá, že M. K. není bývalou manželkou stěžovatele, ale, jak plyne z jejího výslechu, nanejvýš jeho bývalou přítelkyní. Výslechem paní M. K. bylo rovněž vyvráceno, že by stěžovatel měl v současné době bližší vztah s její dcerou, nezletilou E. K. a že by bylo rozhodnutím o správním vyhoštění stěžovatele jakkoliv zasaženo do soukromého a rodinného života této nezletilé. Tímto rozhodnutím navíc nebude stěžovateli nijak bráněno v tom, aby mohl případně nezletilou E. K. i nadále finančně podporovat.

[35] Pokud stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-35, je třeba konstatovat, že Nejvyšší správní soud v něm skutečně dospěl k závěru, že není možné cizinci uložit správní vyhoštění, pokud bylo předchozí řízení o správním vyhoštění zastaveno s ohledem na nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života takového cizince za situace, kdy se oproti předcházejícímu řízení o vyhoštění na jeho rodinných poměrech nic nezměnilo. V nyní posuzované věci však došlo ke zcela zásadním změnám rodinné situace stěžovatele a jeho dětí a rovněž k novým zjištěním správních orgánů, které jim nebyly známy v předcházejících správních řízeních, kdy rozhodly pouze o povinnosti stěžovatele opustit území ČR.

[36] Ze správního spisu vyplývá, že se stěžovatelem bylo dne 21. 12. 2018 zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona o pobytu cizinců, které však bylo od dne 4. 11. 2019 vedeno jako řízení o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť správní orgán I. stupně shledal, že by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nepřiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Správní orgán I. stupně totiž z výslechu stěžovatele provedeného dne 21. 12. 2018 zjistil, že stěžovatel tehdy na území ČR skutečně žil se svou přítelkyní a dvěma nezletilými dcerami. Stěžovatel rovněž sdělil, že s nezletilou E. K., o kterou se staral od jejího narození, má vztah jako otec a dcera. Správní orgán I. stupně vyšel také z předchozího výslechu paní M. K. provedeného dne 19. 7. 2017 v rámci dříve vedeného řízení o správním vyhoštění stěžovatele, přičemž podle její tehdejší výpovědi stěžovatel v té době skutečně měl s nezletilou E. vztah jako otec s dcerou, pravidelně obě navštěvoval a nezletilou finančně podporoval. Z výsledku tehdejší pobytové kontroly provedené dne 15. 1. 2019 v místě pobytu stěžovatele na adrese D. X, P. X, dále vyplynulo, že stěžovatel byl při pobytové kontrole přítomen spolu s nezletilými dcerami, které měly v bytě č. X své věci, hračky i oblečení. Stěžovatel sdělil, že matka dětí za nimi na tuto adresu nepravidelně dojíždí, ale nebydlí zde. Z těchto důvodu správní orgán I. stupně přistoupil k mírnějšímu opatření a vydal rozhodnutí ze dne 30. 11. 2019, č. j. KRPA-480201-25/ČJ-2018-000022-50, kterým stěžovateli uložil povinnost opustit území ČR podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[37] Z uvedeného je zřejmé, že pokud byly výpovědi stěžovatele i svědků v předcházejícím správním řízení původně vedeném ve věci správního vyhoštění stěžovatele pravdivé, je nutné dojít k závěru, že po jeho skončení došlo k zásadním změnám jeho rodinných poměrů. Nejenže tedy nezletilé děti v době vydání nyní posuzovaných rozhodnutí pobývaly ve Vietnamu a stěžovatel již s nimi nesdílel společnou domácnost, ale navíc nebylo ani zřejmé, zda byl stěžovatel s dětmi vůbec v nějakém kontaktu. Zároveň se od té doby zásadně změnil též vztah stěžovatele k nezletilé E. K. Je

tedy třeba zdůraznit, jak bylo již uvedeno výše, že v nyní posuzované věci byly zjištěny nové skutečnosti, které vyznívají v neprospěch stěžovatele a svědčí též o nevěrohodnosti přinejmenším některých nynějších stěžovatelových tvrzení.

[38] Je pravdou, že sdělení stěžovatele v rámci pobytové kontroly, které dožádaný policejní orgán nezachytil v jejich doslovném znění, ale pouze reprodukoval svými slovy, mají skutečně nižší důkazní hodnotu než výpověď učiněná v rámci účastnického výslechu dle § 169j zákona o pobytu cizinců, jehož součástí je i řádné poučení o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o následcích nepravdivé výpovědi (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 5 Azs 467/2019-37). Nicméně, jak bylo podrobně rozvedeno výše, v nyní posuzované věci nejsou tvrzení stěžovatele (z nichž navíc pouze některá stěžovatel skutečně uvedl při svém výslechu a jinak odmítl vypovídat) ve svém celku hodnověrná. Stěžovatel opakovaně uvádí skutečnosti, které byly vyvráceny, a i přesto, že měl možnost jak v rámci svého výslechu, tak následně v rámci svých dalších podání, uvést pravdivé a úplné informace, nijak této možnosti, kromě zcela obecných či zjevně nepravdivých tvrzení nevyužil. Nelze tak souhlasit s tím, že by městský soud ve svých závěrech vycházel pouze z výsledku pobytové kontroly.

[39] Pokud městský soud konstatoval, že stěžovatel již po dobu 3 let nedisponuje legálním zdrojem příjmu, či poukázal na to, že žádosti o prodloužení pobytových oprávnění nezletilých dcer byly podány až dva dny před koncem platnosti pobytového oprávnění, jedná se pouze o jeho dílčí argumenty, na jejichž základě dospěl k závěru, že nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, nikoliv o nosné důvody napadeného rozsudku. Navíc Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že se jedná sice o skutečnosti nikoli rozhodující, ale přesto relevantní.

[40] Nejvyšší správní soud dodává, že se zmiňovanými skutkovými okolnostmi zjištěnými správním orgánem I. stupně, dostatečně zabývala rovněž žalovaná, a to i přesto, že odvolání stěžovatele bylo zaměřeno spíše na jiné otázky. Jak vyplývá z výše uvedené rekapitulace, se závěry správních orgánů se následně ztotožnil na základě vlastního zhodnocení rozhodných skutečností i městský soud. S těmito závěry, podle nichž správní vyhoštění nebude nepřiměřeným zásahem do soukromého ani rodinného života stěžovatele, souhlasí i Nejvyšší správní soud a má za to, že bylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem nezletilých dětí stěžovatele a veřejným zájmem na jeho správním vyhoštění.

IV.
Závěr a náklady řízení

[41] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[42] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první za použití § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, náleželo by jí tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložila. Žalované však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nepřiznal.

pokračování

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. ledna 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu